

Nr 260.

Av herr **Pehrsson** i Göteborg, *angående läroverksadjunkten Jöns Peter Gunnarsons pensionsrätt.*

Den 31 dec. år 1907 utnämndes d. v. föreståndaren för Svalöfs folkhögskola och lantmannaskola fil. kand. Jöns Peter Gunnarson till adjunkt i kristendom och modersmålet vid västra realskolan i Göteborg, från vilken tjänst han kommer att avgå den 1 sept. 1924. Sagda Gunnarson har emellertid varit anställd i den allmänna undervisningens tjänst oavbrutet ifrån den 1 dec. år 1888, nämligen från 1 dec. 1888 till 26 juli 1892 såsom 2:e lärare vid folkhögskolan Hvilan i Malmöhus län, från 27 juli 1892 till 1 maj 1895 såsom andre lärare i Katrinebergs folkhögskola i Hallands län, läsåret 1895—1896 provår i Stockholm, läsåret 1896—1897 rektor vid Djursholms samskola, från 4 augusti 1897 till 31 dec. 1907 föreståndare för Svalöfs folkhögskola Fridhem i Skåne.

Genom Kungl. Maj:ts nådiga resolution den 31 dec. 1906 erhöll Gunnarson rätt att »*vid ansökan till adjunktstjänst vid rikets allmänna läroverk räkna sig till godo tjänstgöring som ordinarie lärare vid folkhögskola såsom tjänstgöring vid någon av de i § 179 punkt 8 av gällande läroverksstadga omförmälda läroanstalter*».

Samtidigt med Gunnarsons avgång från folkhögskolans tjänst ordnades folkhögskolelärarnes pensionsfråga. Hade Gunnarson kvarstått i denna tjänst, hade han nu därstädes varit berättigad till full pension. Lärare vid statsunderstödda enskilda läroverk åtnjuta jämväl numera pensionsrätt, och hade han kvarstått i enskild läroverkstjänst, hade han nu jämväl fått för pension tillgodoräkna sig sin tjänstgöring som rektor vid samskola.

Gunnarson torde i likhet med andra i samma läge icke vid sin ansökan till läroverkstjänst ägt kännedom om att detta Kungl. Maj:ts medgivande icke inverkade på hans pensionsförhållanden utan varit i god tro, att rätten att räkna tjänsteår vid ansökan till annan undervisningsanstalt skulle medföra samma förmån i avseende på pensionen. Så är dock icke förhållandet. Han kommer att nödgas avgå med förkortad pension, därvid han endast får tillgodogöra sig de 15 åren i statsjänst men icke de 19 åren i annan statsunderstödd undervisningsanstalts tjänst, ehuru denna för sin del också åtnjuter pensionsrätt för därstädes anställda.

Det synes mig ligga i sakens natur, att följden av det samband, som upprättats mellan de enskilda undervisningsanstalterna vid tjänsteansökan, kon-

sekvent skulle leda till även ett samband i pensionshänseende, vilket nu motverkas av den bristande enhetligheten i pensionsväsendet. OrdnanDET av härmed sammanhängande frågor, som ju kräver en ingående utredning, torde väl komma att ske i samband med en allmän reglering av dessa undervisningsanstalters löne- och pensionsförhållanden. Billighet synes mig dock kräva, att de personer, som avgå, innan en sådan reglering kommer till stånd, icke bliva lidande på att ärendet i sin helhet icke ännu kunnat behandlas. Innan så kan ske, synas mig sådana ärenden böra behandlas från fall till fall, så att icke förtjänta personer, som utfört en väl vitsordad livsgärning i rikets undervisningsväsen, på ålderns dag sättas i en så missgynnad ställning, som här skulle bli fallet, då endast $\frac{15}{33}$ av den verkliga tjänsteåldern skulle få läggas till grund för pensionen.

Därigenom skulle också en slutlig lösning av frågan förberedas. Att vederbörlig hänsyn toges till tjänstgöringstiden vid folkhögskolan vore jämväl ett erkännande åt denna anstalts insats i vårt undervisningsväsende.

Skulle det icke finnas lämpligt att i närvarande läge medgiva beräkning av tjänsteår vid folkhögskola och enskilt läroverk såsom grund för pension, torde törhända en lättare framkomlig väg vara att bevilja en tilläggs pension för utfyllnad till full pension, detta i analogi med ett föregående riksdagsbeslut i liknande ärende.

På grund av vad jag här anfört, tillåter jag mig vördsamt hemställa, att riksdagen ville besluta,

att bevilja läroverksadjunkten fil. kand. Jöns Peter Gunnarson vid Göteborgs västra realläroverk vid hans avgång från tjänsten rätt att för pension tillgodoräkna sig sin tjänstetid som ordinarie lärare vid folkhögskola och vid statsunderstött enskilt läroverk eller ock att bevilja honom tilläggs pension, varigenom pensionen skulle uppböras till samma belopp som full pension.

Göteborg den 19 januari 1924.

Per Pehrsson.

Avskrifter.

Bilagor.

Tjänstgöringsbetyg.

1). Att Fil. Kandidaten J. P. Gunnarson varit anställd som lärare vid härvarande manliga folkhögskola och lantmannaskola från den 1 december 1888 till den 1 september 1892, då han på egen begäran erhöll avsked för att tillträda annan tjänst;

att han undervisat uti svenska språket, statsekonomi, fysik, kemi, sång och gymnastik och därunder visat *mycket goda undervisningsgåvor*;

att han samvetsgrant fullgjort sina åligganden och i synnerhet som ledare av sång- och gymnastikövningarna lyckats ernå mycket goda resultat, samt att han förstått att vinna sina lärjungars aktning och tillgivenhet samt sina för-
mäns förtroende, det intygas med nöje.

Hvilan den 26 okt. 1892.

Å skolstyrelsens vägnar:

Ola Andersson,
Skolstyrelsens Ordförande.

Leon. Holmström.

2). Att Fil. Kand. Pastor P. Gunnarson, som under läsåren 1892—93, 1893—1894 samt 1894—95 med undantag av 2:ne månader av det förstnämnda året tjänstgjort som andre lärare vid Hallands läns folkhögskola, med synnerlig duglighet och nit fullgjort sina åligganden, intygas.

Ljungby och Alfshög den 18 juni 1895.

Aug. Ahlberg,
Ordf. i folkhögskolestyrelsen.

J. E. Strandmark,
Skolans föreståndare.

3). Då förre Rektorn vid härvarande Läroverk, n. v. föreståndaren för folkhögskolan Fridhem i Malmöhus län, Filosofie Kandidaten Pastorn J. P. Gunnarson anhållit om tjänstgöringsbetyg för den tid han härstädes varit anställd, får undertecknad härmed intyga, att Pastor Gunnarson antagits till Rektor den 27 sistlidne augusti och på egen begäran avgått vid läsårets slut,

att han, förutom övliga rektorsgöromål undervisat i naturlära (kl. 3, 4, 6, 7), matematik (kl. 1 och 2), kristendom, modersmålet och historia (kl. 5),

att han vid undervisningens meddelande ådagalagt både nit, grundlighet och i vissa läroämnen synnerlig skicklighet,

att hans sätt att behandla lärjungarne och förmåga att bland dem upprätthålla ordning varit särdeles tillfredsställande,

varförutom hansandel varit den bästa.

Till ovanstående i enlighet med föreskriften i § 102 av Nådiga Kungörelsen den 22 mars 1895 avfattade vitsord, torde jag få foga uttrycket av min övertygelse, att så kort den tid än varit, varunder Rektor Gunnarson tjänstgjort vid detta Läroverk, densamme likväl hos såväl skolans Styrelse som Föräldrar och Lärjungar bevaras i tacksamt minne.

Djursholm den 20 augusti 1897.

H. Åkerman,
Inspektör.

4). Då föreståndaren för Svalöfs folkhögskola och lantmannaskola Fridhem, Filosofie Kandidaten, Pastor J. P. Gunnarson, begärt vitsord över sin tjänstgöring som föreståndare och lärare vid sagda skola, får undertecknad, av

landstinget för länets folkhögskolor förordnad inspektor, härmed intyga, att Pastor Gunnarson enhälligt antogs till föreståndare för Svalöfs Folkhögskola den 4 augusti 1897, med vilken befattning även föreståndareskapet för den år 1899 den 3 juli upprättade lantmannaskolan förenades, och vilken befattning han ännu innehar,

att han undervisat, i *manliga folkhögskolan*, i modersmålet, litteraturhistoria, historia-geografi och aritmetik; i *lantmannaskolan* i kemi, fysik, botanik, geologi och aritmetik samt, för båda *avdelningarna gemensamt*, i national-ekonomi, hälsolära och (under 4 år) kommunalförfattning; i *kvinnliga folkhögskolan och husmoderskolan*, i företrädesvis historia-geografi, kemi, fysik och aritmetik, varjämte han alla åren lett den gemensamma morgonandakten,

att han vid undervisningens meddelande ådagalagt *Berömligt* nit, *Berömlig* skicklighet och grundlighet, *Berömligt* sätt att behandla lärjungarne och *Berömlig* förmåga att bland dem upprätthålla ordning, samt

att han fört en hedrandeandel;

att han såsom föreståndare för sagda läroverk visat sig besitta och ådagalägga *mycket framstående* chefsåvör såväl med hänsyn till läroverkets ledning i allmänhet som även och icke minst till dess ekonomiska bestånd och utveckling, samt att hans åtgöranden för folkhögskolans sunda verksamhet varit utmärkta för vakenhet samt praktisk klokhet och kraft, som gjort hans arbete därstädes sällsamt hedrande och gagnande.

Torrlösa den 9 september 1907.

L. Wennberg,
Fil. dr., kontraktsprost.

5). Till mitt för läroverksadjunkten J. P. Gunnarson den 9 september 1907 i egenskap av lärare och föreståndare för Svalöfs folkhögskola och lantmannaskola Fridhem utfärdade tjänstgöringsbetyg, vilket härmed till alla delar förnyas, har jag vid hans denna dag inträffade avgång från sagda föreståndareskap att ytterligare vitsorda hans överlägsna administrativa förmåga och chefs-egenskaper såväl med hänsyn till lärare som lärjungar, och är det därför mitt livliga hopp, att adjunkten Gunnarson skall bliva satt i tillfälle att även som rektor främja den offentliga undervisningen.

Torrlösa pr Svalöf den 31 juli 1908.

L. Wennberg.
Fil. dr., kontraktsprost.

Att samtliga fem förestående avskrifter äro ordagrant överensstämmande med oss i original föredödda handlingar intyga

Gunnar Björck,
Göteborg.

Georg Wendblad,
Göteborg.

6).

KUNGL. MAJ:T

vill med anledning av en utav föreståndaren för Svalöfs folkhögskola och lantmannaskola Fridhem, filosofie kandidaten Jöns Peter Gunnarson gjord underdånig ansökning, över vilken överstyrelsen för rikets allmänna läroverk sig yttrat, härigenom medgiva, att Gunnarson, som avlagt teoretisk-teologisk och praktisk-teologisk examen samt prästexamen, genomgått provor och tjänstgjort som föreståndare för enskild samskola ävensom i övrigt meriterat sig för

lärareverksamhet samt genom nådig resolution den 10 februari 1899 erhållit rätt att från och med den 4 augusti 1897 och sålänge han innehar sin nuvarande befattning räkna prästerliga tjänstår, må vid ansökning till adjunkts-tjänst vid rikets allmänna läroverk räkna sig till godo tjänstgöring som ordinarie lärare vid folkhögskola såsom tjänstgöring vid någon av de i § 179 punkt 8 av gällande läroverksstadga omförmälda läroanstalter.

Vilket vederbörande till underdånig efterrättelse länder.

Stockholms slott den 31 december 1906.

Under Hans Maj:ts Min Allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

(L. S.)

Hugo Hammarskjöld.

Rätt avskrivet av oss i original företedd handling:

Gunnar Björck.
Göteborg.

Georg Wendbladh.
